

Fylkesmannen i Vest-Agder

MILJØVERNAVDELINGEN

Søkere av erstatning for skader på bufe voldt av freda rovvilt i Vest-Agder 2013 m.fl.

Dato: 27.november 2013
Vår ref: 434.21.-2010/tpu
Deres ref:
Deres dato:
Saksbeh, tel.: Tor Punsvik, tlf. 38 17 66 77

Orientering om skadedokumentasjon og behandling av erstatningssøknader i Vest-Agder i 2013

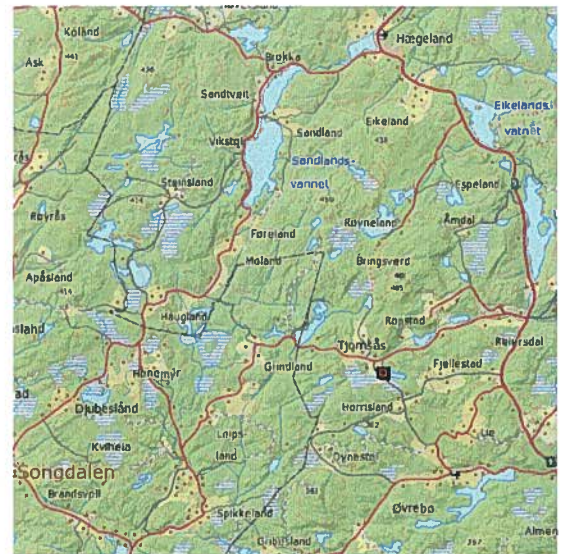
Mer enn 50 000 sau og lam nytter utmarksbeite i Vest-Agder årlig. Et betydelig antall sau og lam går tapt. Tapene er i første rekke knyttet til sjukdom, ulykker og rovviltangrep. Det er kun en beskjeden del av tapt bufe i fylket som blir funnet, og som kan gi grunnlag for å vurdere hvordan ulike tapsårsaker fordeler seg. Dette har blant annet med terrengforhold å gjøre og at døde dyr omsettes raskt i naturen sommerstid.

Den statlige miljøvernforvaltningen dekker i henhold til regler og forskrifter dokumenterte og sannsynliggjorte skader som er voldt av freda rovviltarter: bjørn, ulv, jerv, gaupe og kongeørn.

Statens Naturoppsyn (SNO) har ansvaret for å dokumentere og registrere freda rovvilt, herunder bistå bufenæringen med kadaverundersøkelser når det er mistanke om skader voldt av freda rovvilt. Til å bistå seg har de et nettverk av 4 erfarne og godt skolerte lokale rovviltkontakter.

Det har vært få påviste rovviltskader i Vest-Agder i 2013. 8. august ble det sannsynliggjort at ei voksen søye ble drept av freda rovvilt, men ikke spesifisert til art. Dette skjedde i Eiken i Hægebostad, se kart til venstre.

25. september ble 4 lam sannsynliggjort drept av ulv i Øvrebo i Vennesla, se kartskissen til høyre.

I grensetrakten våre er det i Eigersund i Rogaland påvist en skade voldt av gaupe i år, og i våre grensetrakter i Aust-Agder er det påvist betydelige skader på lam voldt av ulv i Evje Hornnes i forkant av angrepene i Øvrebo.

Når det gjelder våre stedeagne rovviltbestander, gaupe og kongeørn, så kan påviste skader på bufe også få betydning for erstatningssøknader påfølgende år. I 2012 ble det i 3 områder påvist skader voldt av kongeørn på lam. Dette var nord i Fjotland i Kvinesdal, vest for Lygne i Hægebostad og øst for Lognavatn i Åseral. Dette er 5. beitesesong på rad uten påviste gaupeskaader på bufe i Vest-Agder, til tross for at det i samme periode er felt 8 gauper.

Erstatningene for skader på bufe voldt av fredet rovvilt blir gitt med hjemmel i: «Forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt», fastsatt ved Kgl. res. av 2. juli 1999. Frist for å søke erstatning er **1. november**. Søknad skal fremmes elektronisk.

Normaltap

Fylkesmannen benytter følgende satser for beregning av normaltap:

Normaltap i prosent	Sau	Lam
Ytre bygder (primært skogsbeiter)	3	7
Fjellskog (primært bjørkeskog)	2	4
Snaufjell	1,5	3

I områder hvor det er dokumentert eller sannsynliggjort at fredet rovvilt har gjort skader på sau, har miljøvernavdelingen lagt disse % -satsene til grunn ved fastsettelse av erstatningene.

Ved ulike mangler i besetningen økes normaltapsprosenten etter følgende oppsett:

	Sau	Lam
Husdyrkontroll		+ 1%
Organisert beitebruk	+ 1%	+ 1%
Pulpanyre vaksine		+ 2 %
Snyltebehandling søye før beiteslipp	+ 0,5%	
Snyltebehandling lam før beiteslipp		+ 1% (+2% *)
Snyltebehandling etter innsett om høsten	+ 1%	+ 1%

*) Ved mangel på snyltebehandling av både søyer og lam økes normaltapet på lam med 2 prosent, da smittebelastningen på lam øker.

Behandling av søknadene

Ved behandlingen av søknadene har vi lagt til grunn opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om rovviltforekomst i området, samt opplysninger om rovvilt drepte dyr i besetningen og nærliggende områder. Fylkesmannen har også vurdert driftsforhold, eksempelvis omfang av tilsyn i sin søknadsbehandling.

Dokumenterte og antatte skader av freda rovvilt dekkes i sin helhet, i tråd med forskriftens § 7. Søkerne skal gis individuell behandling, og etter forskriftens § 8 skal fylkesmannen utøve skjønn ved vurdering av øvrige omstendigheter som tilsier tap voldt av freda rovvilt. Alle søkere har fått en skriftlig individuell vurdering i sitt tilsagns- eller avslagsbrev. I tabellen under framgår søknadene innhold og fylkesmannens behandling av disse, fordelt på bufeeiers kommune.

Tabell 1. Innhold i og behandling av erstatningssøknader i Vest-Agder i 2013.

Beite-kommune	Antall søkere	Sluppet sau	Sluppet lam	Søkt sau	Søkt lam	Erstattet sau	Erstattet lam	Utbetalt, kroner
Åseral	3		347	6	61	0	6	12 980
Hægebostad	2		188	1	12	0	8	16 718
Kvinesdal	3		894	11	59	0	14	21 703
Vennesla*	1		0	0	4	0	4	6 539
Kristiansand**	1		329	16	24	0	0	0
Søgne ***	1			0	8 kje		8 kje	4640
Totalt	11	932	1758	34	160	0	32	62 580

* Sau og lam på innmarksbeite ** Beitekommune var Sirdal *** Geiter, kje

To søkere fra Kvinesdal, to fra Åseral og en fra Kristiansand fikk avslag på sine søknader. Ved ønske om ytterligere informasjon kan henvendelser rettes til miljøvernavdelingen ved viltforvalter. Informasjon presenteres også på våre nettsider <http://www.fylkesmannen.no/va>. Flere detaljer om kadaverfunn er å finne på Miljødirektoratet sin nettside www.rovviltportalen.no/rovbaser/.

 Katrine Skajaa Gunnarsli
 sjefingeniør

 Tor Punsvik
 viltforvalter